

Hvězdárna v Rokycanech
Voldušská 721
Rokycany
337 11

telefon: 371722622

e-mail: hvezdarna@hvr.cz
www stránky: <http://hvr.cz>

Program KVĚTEN 2009

Pozorovací čtvrtky:

pozorování pro veřejnost. Za jasného nebe sledování zajímavých objektů na večerní obloze (na začátku měsíce a v jeho závěru dorůstající Měsíc, krátce po soumraku Merkur nízko nad západním obzorem, Saturn). Při nepříznivém počasí možnost prohlídky výstavy a informace o zajímavých astronomických událostech roku 2009.

Začátek programu každý čtvrtek ve 20 hodin.

Pozorování sluneční fotosféry a chromosféry:

Za jasného počasí pozorování Slunce menšími dalekohledy. Za nepříznivých povětrnostních podmínek prohlídka hvězdárny a seznámení se s její historií a současností.

Program možno uskutečnit Po až Čt v čase od 8 do 12 hod.

Programy pro školy:

Dle zvláštní nabídky. Je možno si zajistit termíny pro závěr školní rok 2008/2009.

Nutno dohodnout předem osobně, písemně či telefonicky.

Zvláštní nabídka:

Pro skupiny (10 návštěvníků a více) lze po dohodě zorganizovat večerní pozorování či besedy na dohodnutá témata i v jiných termínech než je výše uvedená otvírací doba Hvězdárny v Rokycanech pro veřejnost.

Nutno dohodnout předem osobně, písemně či telefonicky.

Astronomický klub:

První pracovní čtvrtek v měsíci (tedy **7. května 2009**) se uskuteční na **Hvězdárně v Rokycanech** podvečerní setkání zájemců o astronomii s tematikou aktuálních informací o obloze nadcházejícího období. Účastníci budou mít možnost zeptat se na otázky z astronomie, které je zajímají, případně se pochlubit svými pozorovatelskými úspěchy atp.
Začátek od 19:00 hod.

Astronomický klub mladých astronomů:

Pravidelné schůzky ročníku 2008/2009 probíhají na **Hvězdárně v Rokycanech** dle zvláštního rozpisu (7. a 21. května 2009).

Začátek od 17:00 hod.

Vstupné: 15,- Kč

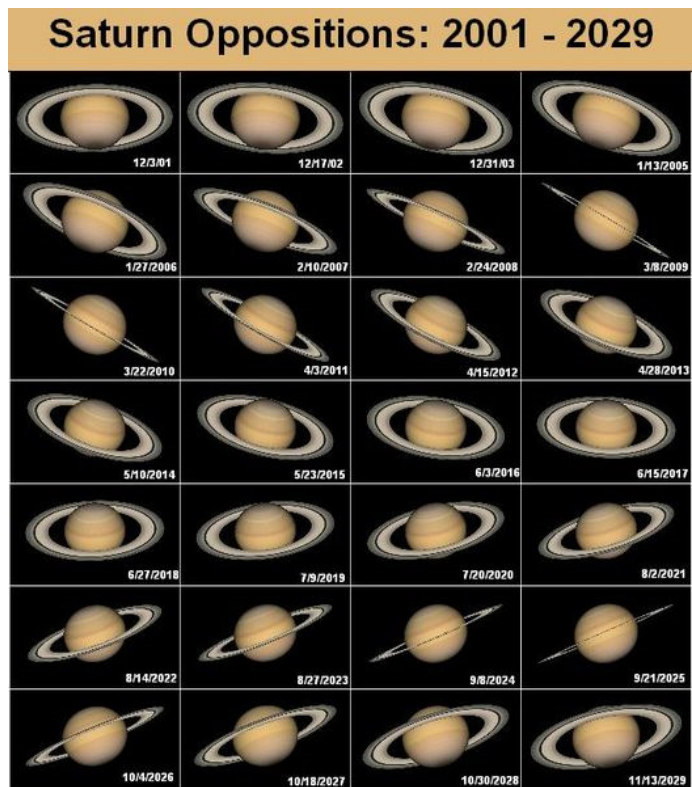
členové ČAS a skupiny Pegas zdarma

Zajímavosti na obloze

Květen 2009

Pomyslnou vládu nad večerní oblohou po Venuši, která dominovala letošní zimě přebírá v jarním období planeta Saturn.

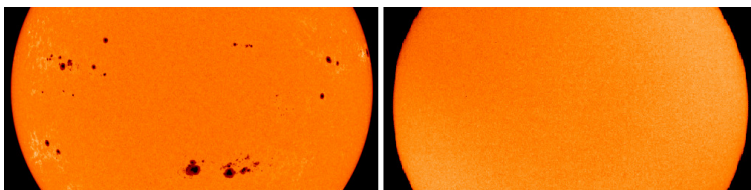
Planeta okrášlená prstencem je, právě pro tuto svoji ozdobu, často označována za nejkrásnější objekt naší sluneční soustavy. Pohled na ni i relativně menšími dalekohledy je skutečně velice zajímavý a neobvyklý. Na začátku března (8. 3.) se Saturn ocitne v tzv. opozici, což je poloha na dráze, kdy Země leží právě mezi planetou a Sluncem. Právě v opozici nastávají optimální podmínky pro sledování daného tělesa, neboť je Zemi nejbližší a současně na obloze setrvává celou noc. S plynoucím časem se Saturn bude dostávat stále více na večerní oblohu a jeho vzdálenost od Země se bude zvětšovat. Tento proces ovšem začne být zřetelně patrný až na konci jara. A v souvislosti se Saturnem nás čeká ještě jedna zajímavost. S periodou 17 let se mění rozevření a náklon jeho prstenců. Právě v letošním roce se prstence planety tzv. zavírají (vidíme je čím dál tím více pouze z boku) a po letních prázdninách se nakonec překloupí úplně a Slunce začne osvětlovat jejich druhou stranu než tomu bylo po několika posledních let.

Astronomové již delší dobu čekají na mohutnější projevy nového cyklu sluneční aktivity, který už měl dávno začít. Jak to tedy se současným minimem vypadá? Astronomové, kteří se věnují pozorování Slunce a stanovují tzv. relativní číslo oznámili, že rok 2008 byl rokem "čistého Slunce". Za celé období „kosmického věku“ se nevyskytlo v průběhu kalendářního roku tolik dnů, kdy na slunečním disku nebyla ani jediná skvrna.

Na Slunci se totiž v průběhu roku 2008 v plných 267 dnech nevyskytovala ani jediná skvrna a bylo zcela čisté. Abychom našli rok s alespoň trochu srovnatelným počtem dnů bez skvrnové aktivity, museli bychom se vrátit do doby tři roky před vypuštěním Sputniku, do roku 1954, kdy na Slunci nebyly skvrny 241 dnů.

"Počty sluneční skvrny jsou v 50-letém minimu," tvrdí sluneční fyzik David Hathaway NASA Marshall Space Flight Center. "Zažíváme hluboké minimum slunečního cyklu."

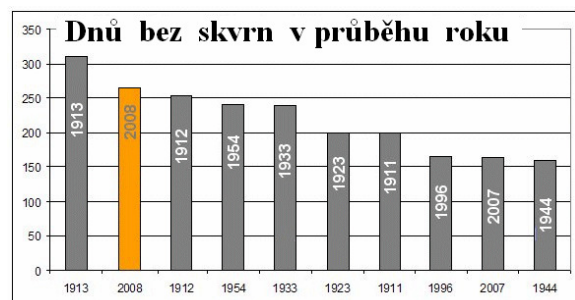

Zajímavé je srovnání, jak vypadalo Slunce před osmi roky, v době slunečního maxima, a nyní. Oba snímky jsou z 27. září. Liší se pouze rok pořízení – 2001 a 2008.

Nacházíme se tedy bezesporu, s ohledem na aktivitu Slunce, ve velice klidném období. Hathaway ovšem říká, že z dlouhodobějšího

pohledu se stále nejedná o nic přespříliš mimořádného. "Zatímco sluneční minimum roku 2008 je bezkonkurenčně nejhlubším minimem kosmického věku, zůstává stále pouze průměrně hlubokým v porovnání s delším časovým obdobím. Sluneční minima na konci 19. a na začátku 20. století byla srovnatelná." Tato minima se pohybovala kolem hodnot 200 až 300 dnů bez skvrn za rok. Nejlépe je to patrné z připojeného grafu.

Není tedy třeba podléhat panice z blížícího se nového Maunderova minima či nadcházející malé doby ledové, která je provázela. Ale ostrážitosti nikdy nezbývá.

Mapa hvězdné oblohy

15. května 2009

ve 21:00

SELČ

Fáze Měsíce v květnu 2009

